

בע"ה, חמ"ד של חופש תשע"ז
בסימן 50 שנה לאיחוד ירושלים

הפעלה מספר 9 - הכותל

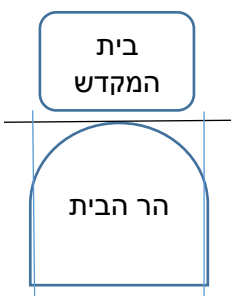
פתיחה – איך אני מרגיש?

- נתלה על הלוח רשימת רגשות (נספח 1).
- נאמר שמות של מקומות, והתלמידים יצטרכו להגיד איך הם מרגישים כשהם מגיעים לאותם מקומות. רשימת המקומות:
 - בכיתה שלי
 - בבית של סבא וסבתא
 - באוטובוס ציבורי
 - בלונה פארק
 - בבית של החברה הכי טובה שלי
 - במיטה שלי
 - בבית הכנסת
 - בכותל המערבי
- נראה כי לכל מקום מתלוות התחושות שלו. בכותל נרגיש שמחה, התרגשות, התעלות, קדושה... אבל מה זה בכלל הכותל?

שלב א' – מהו הכותל?

- נשמע מהתלמידים מה הם יודעים על הכותל.
- נסביר בעזרת ציורים מהו הכותל:
- נשאל את התלמידים האם הם יודעים מהו הכותל.
- נשמע תשובות.
- נסביר מהו הכותל בעזרת ציור:
 - נצייר את הר הבית ומעליו ריבוע - בית המקדש. נאמר כי ככה היה בית המקדש הראשון וככה התחיל בית המקדש השני. אך היה מלך בשם הורדוס שרצה להרחיב ולשפץ את בית המקדש השני. לצורך כך הוא רצה להגדיל את השטח של הר הבית, ההר עליו בנוי בית המקדש.
 - נאמר: כדי להגדיל את שטח ההר – בנה הורדוס קירות תמך ורחבה גדולה.
 - נצייר את התוספת.
 - נמקד את תשומת לב התלמידים בקירות התמך.

בע"ה, חמ"ד של חופש תשע"ז
בסימן 50 שנה לאיחוד ירושלים

- נסביר: הכותל האו בעצם אחד מקירות התמך הללו, שבונים את הר הבית שעליו נמצא בית המקדש. קוראים לו "הכותל המערבי" כי הוא בצד המערבי של הר הבית. היום כשבית המקדש חרב – זה המקום הקדוש ביותר בו ניתן להתפלל, למרות שאפשר בתנאים מסוימים לעלות להר הבית, אך לצערנו היום אין אישור להתפלל שם.

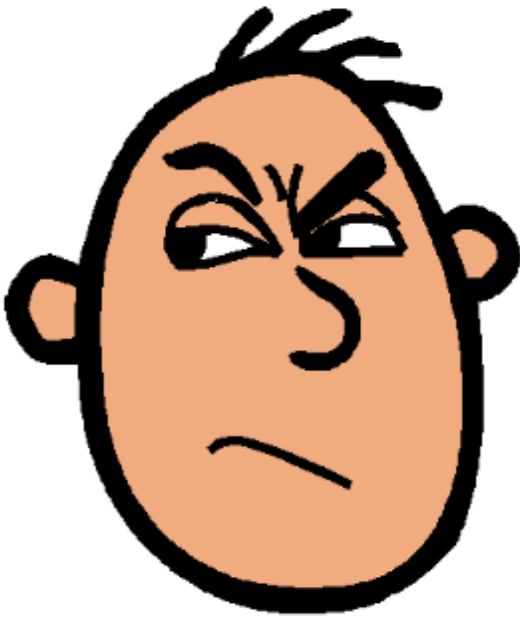
שלב ב' - הכותל – קצת מספרים...

- נכתוב על הלוח בתפזורת את המספרים הבאים, רצוי בגדלים שונים, בסגנון שונה, שיהיה מעניין. המספרים הם:
488, 30, 2-4, 14, 15, 60, 80, 348, 7, 8, 17.
- נפרט כל פעם על מספר אחר, אפשר לשתף את התלמידים. למשל להצביע על המספר 488 ולשאול מה הוא מייצג, או להפך – לומר "אורכו של הכותל הוא..." והתלמידים יצטרכו להשלים מתוך האפשרויות. להלן הנתונים:
 - אורכו של הכותל – כ- 488 מ'.
 - גובהו המקורי של הכותל, בזמן בית המקדש השני – כ- 30 מ' מעל הרחוב.
 - עובי אבני הכותל – כ- 4 מ' בחלק התחתון, וכ- 2 מ' בחלק העליון.
 - אורך האבן הגדולה ביותר בכותל – כ- 14 מ'.
 - חלוקת הכותל היום: כ- 80 מ' נמצאים בגן הארכיאולוגי, מימין לרחבת התפילה. רחבת התפילה עצמה – כ- 60 מ', וכל המשך הקיר – כ- 348 מ' – נמצא במנהרות הכותל, כלומר מתחת לפני הקרקע.
 - החלק הגלוי והמוכר של הכותל – רחבת התפילה – מתנשא לגובה 15 מ', כלומר חצי מהגובה המקורי.
- בכותל היום רואים 7 נדבכים מקוריים (8 מ'). עוד 17 נדבכים קבורים מתחת לרחבה. להרחבה ולחזרה: ניתן להכין לוחות בינגו עם המספרים, או "משחק זיכרון" כשכל זוג זה המספר ומה הוא מייצג. ניתן כמובן להוסיף זוגות קלפים עם ידע אחר על הכותל, כמו מהו או מי בנה אותו וכו'.

סיום - השיר – הכותל

- נחלק לתלמידים את השיר "הכותל" (נספח 2) ונשמע אותו בכיתה (קישור מצורף).

<https://www.youtube.com/watch?v=mbTnrviJZs&spfreload=10>

חַשְׁדָּן

מְאֵשֵׁר

מְרָצָה

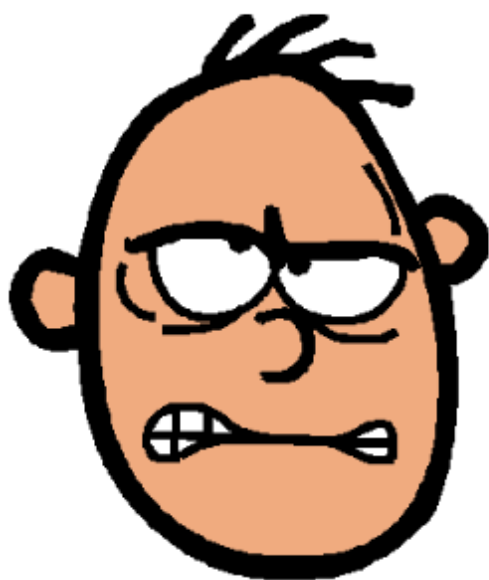
פְּקִיחַ

הוֹשֵׁן

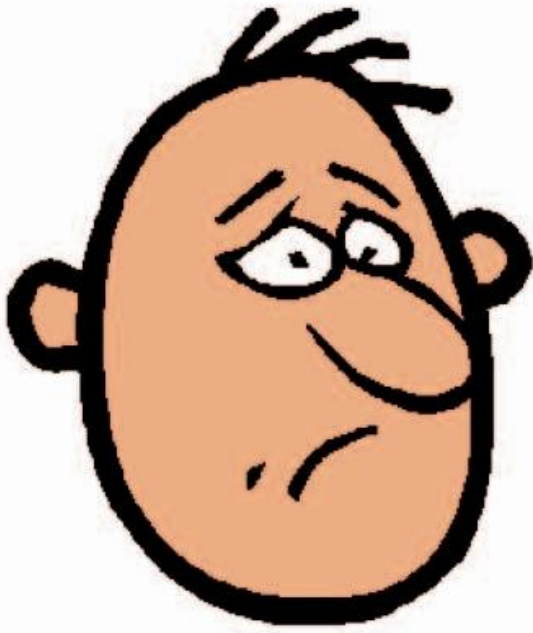
מְתוּחַ

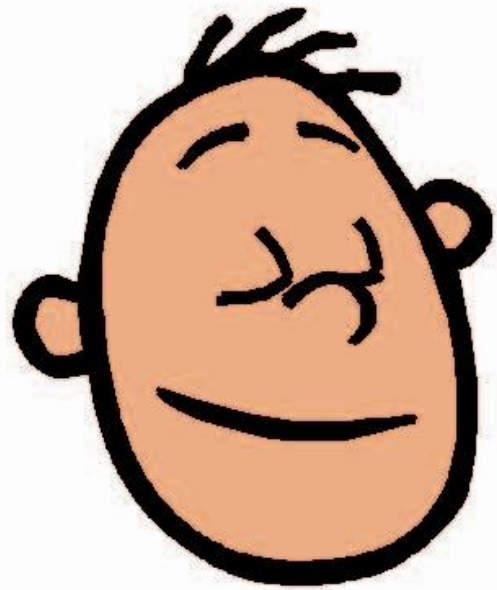
עֵצֻבִי

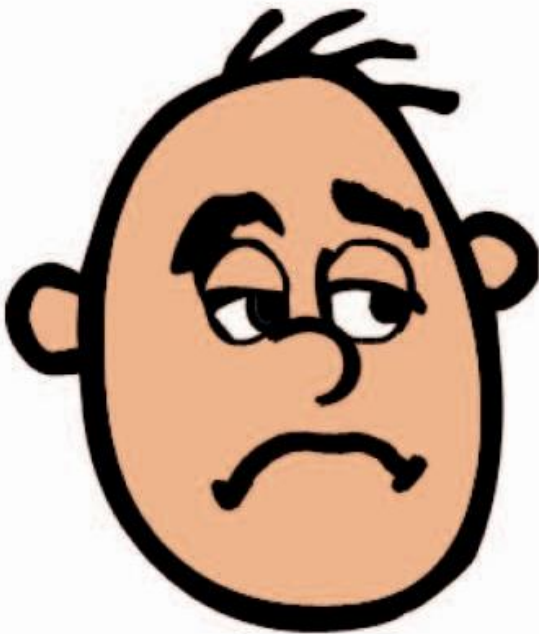
שִׂמְחָה

מְאֵכָזֵב

נִנְוֶחַ

קִנְאִי

מִבְדָּח

בע"ה, חמ"ד של חופש תשע"ז
בסימן 50 שנה לאיחוד ירושלים

מילים: יוסי גמזו
לחן: דובי זלצר

אמרה לי: "עיני נערי הדולקות הן

ולא הנרות שבקיר"

אמרה לי: "אינני רושמת

שום פתק לטמון בין סדקיו.

כי מה שנתתי לכותל רק אמש,

גדול ממילים ומכתב".

הכותל - אזוב ועצבת...

ד. עמד מול הכותל עימנו

הרב הישיש בתפילה.

אמר לי: "אשרי שזכינו כולנו"

ושב, ונזכר, לא כולם.

עמד בדמעה מנצנצת

יחיד בין עשרות טוראים,

אמר לי: "מתחת לחאקי, בעצם,

כולכם כוהנים ולוויים".

הכותל - אזוב ועצבת...

א. עמדה נערה מול הכותל

שפתיים קרבה וסנטר.

אמרה לי: "תקיעות השופר חזקות הן ,

אבל השתיקה עוד יותר"

אמרה לי: "ציון, הר הבית"

שתקה לי: "הגמול והזכות"

ומה שזהר על מצחה בין ערביים

היה ארגמן של מלכות.

פזמון:

הכותל - אזוב ועצבת,

הכותל - עופרת ודם.

יש אנשים עם לב של אבן,

יש אבנים עם לב אדם.

ב. עמד הצנחן מול הכותל,

מכל מחלקתו רק אחד

אמר לי: "למוות אין דמות אך יש קוטר -

תשעה מילימטר בלבד"

אמר לי: "אינני דומע"

ושב להשפיל מבטים,

"אך סבא שלי, אלוהים היודע,

קבור כאן בהר הזיתים".

הכותל - אזוב ועצבת...

ג. עמדה בשחורים מול הכותל

אמו של אחד מן החי"ר.